

Onderwerp

Subsidie Kansengelijkwaardigheid en Onderwijs Achterstanden Beleid 2022-2025

Opsteller	Nick Pijnappels	Collegebesluit	16 november 2021
Programma	Onderwijs	Behandeldatum Raad	22 december 2021
Portefeuillehouder	G. Visser	Status	Openbaar

Samenvatting

Wij hebben in Nederland onderwijsachterstandbeleid (OAB). In Nijmegen noemen we dit 'bevorderen kansengelijkwaardigheid.' Wij beogen verschillen in toekomstkansen tussen leerlingen te beperken. Wij vinden het onze taak te streven naar gelijke participatiekansen en optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor alle inwoners. Ons OAB-beleid is een belangrijk onderdeel van deze ambitie.

Voorstel

Het Kaderplan Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) vast te stellen.

Aanleiding

Op dit Kaderplan baseren wij onze subsidies aan schoolbesturen voor het bevorderen van kansengelijkwaardigheid en het bestrijden van onderwijsachterstanden. Dit beleid is geïntegreerd in het in oktober 2016 vastgestelde beleidskader opvang & onderwijs 0-12 jaar 'Zoveel kinderen, zoveel kansen!'

Beoogde impact

Wij hebben de volgende doelstelling geformuleerd als gemeente:

"We bevorderen samen met de schoolbesturen en kinderopvanginstellingen kansengelijkwaardigheid, taal- en talentontwikkeling en welbevinden van kinderen en jongeren met een rijke en passende ontwikkelomgeving." (Doelenboom programma Onderwijs)

De subsidie 'Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)' is gericht op het bevorderen van kansengelijkwaardigheid in het onderwijs. Wij doen dit door ons te richten op de grootste ongelijkmakers, te weten taal- en leesstimulering gekoppeld aan ouderbetrokkenheid.

Met dit voorstel zorgen we voor meerjarige continuïteit in de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid. Tevens herijken we de financiële systematiek zodat deze flexibel meegroeit met veranderende schoolpopulaties. Op deze manier blijven de middelen landen bij de kinderen die de extra ondersteuning het hardst nodig hebben.

Argumenten

De bedoeling van de subsidie 'Onderwijsachterstandenbeleid' is het bevorderen van kansengelijkwaardigheid in het onderwijs. Met deze subsidie verdelen wij als gemeente de beschikbare middelen die het mogelijk maken om per school de juiste keuzes te maken. De focus ligt op taal- en leesstimulering gekoppeld aan ouderbetrokkenheid. Dit vereist maatwerk per school. Met dit voorstel geven we uitvoering aan de beoogde impact, d.w.z. het bevorderen van kansengelijkwaardigheid in het primair onderwijs (PO).

Als gemeente sturen wij hierop door in de subsidiebeschikking twee processen te verankeren. Enerzijds dienen de scholenkoepels in het PO een 4-jarig plan in waarin zij beschrijven hoe zij de doelen ‘Taal- en leesstimulering’ en ‘ouderbetrokkenheid’, die wij samen met hen hebben geprioriteerd, gaan realiseren.

Anderzijds dienen zij per subsidiejaar een programma in waarin zij laten zien hoe zij de OAB-middelen inzetten om de doelen en ambities in het 4-jarige plan te vertalen naar activiteiten en interventies op individuele scholen in het betreffende schooljaar. Wij blijven hierover jaarlijks met de scholen in gesprek.

De middelen worden verdeeld op schoolniveau (via de scholenkoepels Conexus, Josepscholen en SIMON-scholen) op basis van de achterstandsscores. Deze systematiek, ontwikkeld door het Centraal Bureau voor Statistiek in opdracht van het ministerie van OCW, kent elk individueel kind in het basisonderwijs een score toe. Dit cijfer is een indicatie van de verwachte onderwijsachterstand per kind op basis van achtergrondkenmerken. Dit geeft op de totale populatie het meest betrouwbare beeld voor beleidsmakers hoe scholen zich tot elkaar verhouden op het gebied van onderwijsachterstanden.

Deze manier van werken, waarbij wij de achterstandsscore financieel koppelen aan 4-jarige beleidsplannen per koepel en programma's per school per leerjaar, biedt duidelijkheid en continuïteit aan scholen. Dit stelt hen in staat om zich te richten op de inhoud: het bevorderen van kansengelijkwaardigheid onder hun leerlingen. Dat is via deze subsidie mogelijk in maatwerkform: elke school krijgt per jaar een budget op basis van de score.

Wij zijn trots op de samenwerking met de scholen die geleid heeft tot deze nieuwe inrichting van ons OAB-beleid. Wij beperken de bureaucratische last, bieden maatwerk, en zorgen er zo voor dat de inzet van deze middelen terechtkomen bij de kinderen die dat het hardste nodig hebben.

Wij blijven de resultaten monitoren. In het collegevoorstel van ons OAB-beleid voor 2021 ‘Subsidie Kansengelijkwaardigheid, Onderwijs Achterstanden Beleid en Brede Scholen Q3 en Q4’ hebben wij budget beschikbaar gesteld voor een nulmeting. Deze resultaten dienen als basis voor de jaarlijkse gesprekken met de scholen(koepels) t.b.v. monitoring en evaluatie van de beleidsdoelen in de periode 2022-2025. Deze afspraak zal worden bestendigd in de subsidiebeschikkingen aan de individuele koepels.

Kanttekeningen

Deze systematiek is tot stand gekomen in samenspraak met de scholenkoepels. Dit voorstel is voorbereid in een integrale werkgroep met schooldirecteuren en adviseurs van scholenkoepels samen met de gemeente.

De bevoorschotting vindt plaats met twee factoren die het definitieve subsidiebedrag per scholenkoepel hoger of lager kunnen laten uitvallen. Wij zijn voor dit besluit uitgegaan van de indexerings 2022 als startpunt. Voor de jaren 2023-2025 zullen wij dit achteraf corrigeren bij de definitieve vaststelling op basis van de geldende indexerings.

Daarnaast zijn er per jaar kleine verschillen in de scores per school. Wij hebben met de schoolbesturen afgesproken de definitieve toekenning per scholenkoepel (en dus per school) 2-jaarlijks te actualiseren. In deze subsidieperiode betekent dit dat wij tussentijds in 2023 financieel zullen herijken. Dit heeft voor de gemeente geen financiële gevolgen. Het is een herverdeling van de totale middelen.

Financiën

De subsidie Kansengelijkwaardigheid (OAB) is opgebouwd uit drie onderdelen. Te weten:

- Gezamenlijke programma's of activiteiten, zoals leerlingenvervoer Bloemberg en 'Playing for Succes.'
- Een minimale bijdrage OAB-middelen van €5.000,- voor elke school met een achterstandsscore van ten minste 50 punten. Hiermee zorgen wij ervoor dat de 20 scholen die in aanmerking komen ten minste een bedrag ontvangen waar zij functionele inzet mee kunnen plegen.
- Het resterende budget wordt verdeeld naar rato van score per school. Ter illustratie, de school met de hoogste toekenning krijgt €45.925,- en de school met de laagste toekenning krijgt €7.908,- in middelen ter bevordering van kansengelijkwaardigheid.

De totale verdeling van het budget OAB ad € 630.810,- ziet er als volgt uit:

Budget	
Conexus	€ 301.190
Josephscholen	€ 98.468
Simonscholen	€ 35.620
Leerlingenvervoer	
Bloemberg	€ 112.118
Playing for Succes	€ 83.414
Totaal	€ 630.810

De gemeente kan jaarlijks, bij onvoldoende uitgewerkte plannen, de subsidie heroverwegen. Conform de afspraken moeten scholen jaarlijks een activiteitenplan overleggen aan de gemeente waarin ze op hoofdlijn aangeven wat ze gaan doen.

De subsidie is onder voorbehoud van vaststelling van het beschikbare OAB-budget door het Rijk (volgende beschikking in 2022) en gemeenteraad (jaarlijks via de begroting). Het Rijk baseert zich, net als de gemeente nu gaat doen, op de achterstandsscores van het CBS voor de financiële verdeling van middelen.

De subsidies komen ten laste van het programma Onderwijs, Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken, deelproduct Onderwijsachterstandenbeleid, specificatie OAB primair onderwijs met nummer 60595.S1936.

Wij bieden het Kaderplan aan bij de adviescommissies om ons te adviseren op de vertaling van visie naar uitvoering.

Vervolg

Na vaststelling zullen wij de schoolbesturen verwittigen van dit besluit. Zij geven vanaf 2022 uitvoering aan het kaderplan dat zij voor deze subsidie hebben ingediend (bijlage – Kaderplan OAB). Wij vragen de schoolbesturen het gezamenlijk ingediende Kaderplan OAB te hanteren als onderbouwing voor een subsidieaanvraag 2022-2025.

Raadsvoorstel

Het OAB Kaderplan wordt onderdeel van het nieuwe beleid ‘Gelijkwaardige kansen in het basisonderwijs.’

Bijlagen

CV Subsidie Kansengelijkwaardigheid en Onderwijs Achterstanden Beleid 2022-2025
Kaderplan OAB 2022-2025